I. évfolyam. Csütörtök, 1882. április 13. 52. szám.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési dija: minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő. Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesit.

A „Nyilttér“ rovatban közlendő czikkek soronkint 10 kr. dijért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:
Kézdi-Vásárhelytt: Szabó Albert könyvnyomdájában.
Csik-Szeredában: T. Nagy Imre, szerkesztő lakásán.
Székely-Udvarhelytt: Dr. Kábdebó Ferencz, szerkesztő lakásán.
A lap beltartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

A háromszéki háziipar-egylet

évi jelentéséből az egylet által elért és el nem ért eredmények megismertetéseül kiemeljük a következő részt: Az alábbiakban jelezzük, hogy egyletünk a maga elé tüzött nagy czélokban mennyiben csalódott és mennyit tudott 6 év alatt végeredményképen valósitani? Csalódtunk a lentermelés és lenkikészitésre fektetett terveinkben és reményeinkben. Tán nem annyira égalji viszonyaink és földtalajunk, mint jelenlegi tagositás nélküli gazdászati viszonyaink, a gazdaközönségnek ugy, mint ezen termény és iparágnak meghonositása körüli vezetőknek tájékozatlansága, a szakismeret hiánya, s a kezdet számos más nehézségei miatt volt sikertelen kisérletünk. Majd kedvezőbb viszonyok között, szakértők vezetése mellett, a mult tanuságain okulva, egy ujabb kisérlet tán szerencsésebb eredményekre vezethetne. Az adott körülmények közt egyletünk nem koczkáztathatta az áldozatok filléreit és az egylet elébe tüzött fontosabb czélokat, a felolvasandó jelentés értelmében a lehetőleg lebonyolitotta ez ügyet. Csalódtunk a Kézdi-Vásárhelyen az egylet által Háromszékmegye és a magyar állam segélyével felállitott műfaragászati iskolával. A közönség részvétlensége, növendékek és általában a kellő siker hiánya miatt az egylet ezen intézet fenntartásáról lemondva, összes szerelvényeit átadta a kézdivásárhelyi ipari szakosztálylyal összekapcsolt ujra szervezendő felső népiskolának. A kezdet kezdeténél ezen csalódások igen nagyok, ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, de annál fényesebb, vagy legalább megnyugtató és biztatóbb az eredmény, a) a sepsi-szentgyörgyi szövészeti tanmühely, b) a sepsi-szt.-györgyi női ipar-iskola, c) a kovásznai állami népiskola mellett felállitott női ipariskola által feltüntetett eredményekben és jövőre kihatható üdvös intézkedésekben. A csekély eredmények mellett is nemcsak e város és vidék legégetőbb kérdését felfogó szülőknek és nagy közönségnek tesz ez egylet hasznos szolgálatokat, hanem magára vonta a tróntól kezdve, a legmagasabb köröknek ugy, mint a szegény jóra törekvő osztálynak, az egész országnak figyelmét és pártfogását; az ország távoli vidékeiről küldik ide gyermekeiket a szülők és egyletek, hogy a székely nép életrevalósága által századok óta megteremtett házi ipart és annak az ujabb kor vivmányai szerint tökéletesitett mesterfogásait megtanulják és a haza különböző részeiben meghonositsák.

Prágából táviriák: A »Politik« jelenti, hogy miután az utóbbi szerencsés hadmüveletek folytán a felkelőket teljes legyőzötteknek lehet tekinteni, Dahlen és Jovanovics altábornagyokat utasitani fogják, hogy a boszniai, herczegovinai és déldalmácziai hadállásokról haladéktalanul jelentést tegyenek, mert mérvadó helyről a tartalékosoknak gyors elbocsáttatását kivánják. Egy cseh lap jelenti, hogy a montenegrói fejedelem helyzetén könnyitett az, hogy a határon erős kordont vontak.

*

Berlin, április 7. A Tagblatt szerint a Moszkvától innen eső negyedik állomáson (nikolai vasut) az állomási épület pinczéjétől a vonat rendes megálló helyéig vezető aknát fedeztek fel. Nyolczvan egyént fogtak el ott és Moszkvában.

Egyről-másról.

II.

A multkor kifejtettük mind azon okokat, melyek miatt K.-Vásárhelytt ama sajátságos tömör épitkezés keletkezett, megmutattuk annak előnyeit és hátrányait, most megkisértjük kifejteni azt, hogy miképpen lehetne ezen segiteni.

Tagadhatlan, hogy K.-Vásárhely közgazdaságára mi sem hat oly bénitólag, mint a határ hiánya. — A kézdivásárhelyi gazdának vannak szántóföldjei, azonban még sincs hova barmait legelni kicsapja, mert földei idegen község határában feküsznek s igy a marhák őrizéséről minden egyes gazdának külön kellene gondoskodnia, a mi pedig éppen oly költséges, mint sok gondot okozó munka lenne. Ilyen körülmények között nincs más, mit tenni, mint minden gazdának marháit nyáron az 1 és fél mértföldre fekvő városi erdőre hajtani, s hogy mennyi kárral és gonddal jár ily módon a marhatartás, azt minden ember átláthatja.

Közegészségügyi és szépészeti szempontból is igen hátrányos a határ kicsinysége. Emlitettük volt, hogy K-Vásárhely három oldalról már egészen a határszélig ki van épitve. — Mint minden virágzó iparral és kereskedelemmel biró városnak, ugy K.-Vásárhelynek is évenkint szaporodik népessége, s ennek folytán évről évre több lakházra van szükség, s miután kifelé terjeszkedni nem lehet, — mivel nincs hova épitkezni, — belől a városban kell elfoglalni minden talpalatnyi tért és össze zsufolni a lakházakat s gazdasági épületeket ugy, hogy maholnap ugy néz ki a város, mint egy nagy kaszárnya, melynek oldalszárnyait a számtalan udvartér képezné.

Ilyen körlmények között a nyomasztó szükséggel szemben szépészetről szó nem lehet.

Mi előtt tovább mennénk, vessünk egy pár pillantást a kézdivásárhelyi épitkezésre.

Kis városokban rendesen a piacz szokott lenni azon hely, hol az épitkezés legtöbb müizléssel jár. A piaczon vannak a legszebb épületek, mert a vagyonosabb osztály a központra szeret leginkább épitkezni. K.-Vásárhelytt is igy áll a dolog, a legujabb időben itt is emelkedtek csinos épületek, melyek a mai kor igényeinek teljesen megfelelnek, — de ezek nem képesek letörülni azon falusi jelleget, mit a közbenközben elszort apró faházak kölcsönöznek. Valoságos harczot viv itt az antik a modernnel, a falu a várossal. Oly édesen simul egyegy ócska faház a palotaszerü épülethez s óditvatu zsindely-fedelével oly barátságosan dörzsölődik a hatalmas szomszéd tüzfalához, mintha azt akarná mondani, hogy: a te oltalmadnak köszönöm, hogy még lábamon állhatok. — Ezen ódon faházak, melyek mint egy régen elmult kornak emlékei, fennállanak, évről évre mindinkább kezdenek eltünni, helyet engedve

---

A „Székelyföld“ tárczája.

Társadalmi életünk némely betegségeiről.

(Felolvasta Erdélyi Károly felső népiskolai igazgató a kézdivásárhelyi tanitói kör által f. évi márczius 26-án rendezett hangversenyen.)

(Folytatás.)

Ha e pontot kimeritőleg tárgyalni s az esztelen fényüzés számtalan nyilvánulását felsorolni akarnám: nagyon hosszura terjedne felolvasásom. Erre azonban bizonyos okból, — de miért ne mondanám meg? — a tüzvérü fiatalság csiklandós talpa iránti tekintetből ez uttal nem terjeszkedem ki; e helyett azonban megkisértem reámutatni az okra, mely véleményem szerint leginkább képes az embereket tulköltekezésre, tehát arra birni, hogy az örvénybe rohanjanak.

Ugy hiszem, nem tévedek, ha ezen okot abban keresem, hogy mindenki a magánál elökelőbb állásu és gazdagabb egyének társaságát hajhássza, azok szokásait és költséges szórakozásait utánozza, háztartását, külső megjelenését majmolja, saját feleit pedig ügyekszik minél inkább lealacsonyitani. Hogy példát mondjak: egy szerény anyagi viszonyok között élő család megismerkedik egy tehetös családdal; látogatást tesz ennél; jól fogadtatik és fényesen megvendégeltetik. Hiában! meg kell mutatni, hogy van miből. A szegény család nem sokára visszakapja a látogatást. Mit tegyen? Csak nem rukkolhat elő árva laskával, meg puliszkával! olyan lakomát csap, mint a minőben öt is részesitették, sőt azon van, hogy ha lehet, tulszárnyalja azt. Az ily fajta nevetséges erőlködés csakhamar ugy boszulja meg magát, hogy midőn már az illetőnek rendes életmódot biztositó anyagi ereje kimerül, az elökelőbbek nem ismerik többé, a maga fajtája pedig meggyülölte, és igy beleesik az emberiség salakjának, az uzsorásoknak körmei közé. Ha egyszer átléptük a Rubicont, fokozott gyorsasággal vonzatunk az örvény felé, melybe aztán csakhamar menthetlenül bele is bukunk.

Ime, igy boszulja meg magát a nagyzolás, ezen általános társadalmi métely, mely a szemünk előtt levö számos elrettentő példa daczára is — fájdalom — napról-napra terjed, s mely a társadalom minden rétegében egyaránt otthonos. A szolgáló fehér „surcz“-ot köt, hogy szakácsnénak adhassa ki magát, s derogál neki bevallani, hogy „szolgál“; e helyett ugy válaszol kérdésedre, hogy X. Y. urnál „lakik“. A kocsis sértve érzi magát, ha valaki „paraszt“-nak találja mondani. Asszonyom ökeme teensasszonynak hivatja magát; a kit pedig ez a czim jogosan megilletne, az ma már legalább is nagyságos asszony, és igy tovább. A magasabb czimekkel természetesen az igények is fokozódnak, s azoknak kielégitése rendesen nem áll arányban az illetők anyagi helyzetével; ennek pedig természetes következése az lesz, hogy egyszer csak beüt a krach. Ekként mindinkább terjed a proletariatus; az előre látó, meggondolt, számitó, megelégedett, anyagi erejének tudatában és körében élni tudó családok száma pedig — fájdalom — egyre kevesebb lesz.

Nem utolsó helyet foglal el mai társadalmunk betegségei között a felvilágosultság szenvelgése, az álmüveltség és az ezzel együtt járó vallástalanság. A 16—18 éves, csupaszképü világbölcs már megmosolyogja társát, ki esetleg valamelyik klassikus költönk, szónokunk remek müveiben élvezetet talál. E szánakozó mosolyból azt hinné az ember, hogy az illetőnek a régi népek klassikusai és az ujkor irodalmi kincsei: Rousseau, Voltaire, Montesquieu, Humboldt, Shakespeare, Eötvös sat. a kis ujjában vannak. Pedig dehogy! Nem olvasott biz' ő egyebet holmi érzékcsiklandoztató „Paul de Kock“-féle regényeknél és „Casanova“-féle emlékiratoknál, no meg talán egy kis „Wiener flottes Leben“-nél: hanem azért ő már kész müvelt ember, s ha diskusszióba bocsátkozunk vele, a legfényesebb logikával bizonyitja be előttünk, hogy nincs isten; a mely logika persze hajszállal sem különb ama kis iskolás paraszt fiunál, a ki az isten mindenütt való jelenlétét magyarázó rektortól azt kérdé: „Hát a mi pinczénkben jelen van-e az isten?“ s az igenlő válaszra élczes vigyorgással mondá: „Püff neki, nincs is pinczénk!“

Minden kornak megvan a maga pálczalova. Korunkban a felvilágosodás pálczalován nyargalódzik még az egyiptomi sötétségben fülig elmerült ember is, mikor társaságban van; otthon pedig nem ritkán lelki szorongással mondja: „Jaj! feldült a sótartó: háboruság lesz!“ Mi természetesebb, mint hogy épen az ily emberek itélik el a leghamarább és legszigorubban azt, a ki nem adja magát teljesen oda eme látszólagos felvilágosodásnak, valódi müveltség komoly felvilágosodás, néha tán egy-egy, a korszellemtől elmaradt, disznóbör-kötésü könyvet is a kezébe vesz.

Tehát nehogy valamikép istenről, lélekről, lélekhalhatatlanságról beszélj a „korszerü“ haladás embere előtt; mert ő ezeket mind üres fecsegésnek tartja; te pedig gazdagabb leszesz egy tapasztalattal, t. i., hogy nem szükséges elolvasnod Darvint, miszerint elhidd, hogy az ember a majomtól származik. Hanem ha érdekes dologról akarsz vele beszélni, akkor kérdezd meg például, mit tart a „nőemanczipáczió“-ról; s öt perez alatt megtudhatsz mindent e kérdésről, a mit csak arról nyakatekert bölcseséggel megirt némely felvilágosodottság-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a modern épitkezésnek, azonban ez még sem halad oly sebesen, mint azt a polgárság vagyonosodása és az ezzel járó igények hoznák magukkal, s ennek oka leginkább abban rejlik, hogy a birtokos osztályban megvan az a nyakas székely természet, hogy bármily mesés áron sem szeret megválni azon birtoktól, melyet övéitől örökölt. Ha nincs módja a roskadozó ősi telket jó karban tartani, inkább engedi, hogy düljön össze, de el nem adja s igy bármekkora legyen is egyesekben a vállalkozási szellem s bármennyire igyekezzék is a vagyonosabb rész a város szivében épitkezni, nem tud odáig jutni, mert vagy semmiféle áron nem tud házhelyet vásárolni, vagy legjobb esetben is annyit követel a tulajdonos, hogy ugyszólva bankóval lehetne beteriteni az egész helyet azon pénzzel, mit érte kérnek.

Az utczákban benn már egészen másképpen állnak a dolgok. Itt a hely nem oly drága s igy az épitkezés gyorsabban megy. Évről évre emelkednek csinos, kényelmes lakházak, a régi ócska faépületek helyén. S igy a mi uj épület a belvárosban keletkezik, elfoglal minden talpalatnyi szabad tért ugy, hogy az udvar és kert maholnap a ritkaságok közé fog tartozni városunkban.

Már sokan akadtak, kik átlátták e tömör épitkezés káros voltát s nem egy hang emelkedett már eddig is, mely e nyomasztó kényszerhelyzeten akart segiteni. — Már évekkel ez előtt kimondatott elvben, hogy határbővités tekintetében felette szükséges lenne oda hatni, hogy a szomszéd Oroszfalu Kézdi-Vásárhelyhez csatoltassék oly formán, a mint a közel multban Szemerja hozzá csatoltatott Szentgyörgyhöz. Erre nézve, ha jól tudjuk, a város tett is lépéseket évekkel ezelőtt, hanem az ügy ismét elaludt, — pedig kár lenne e tervet elejteni, hisz az ugy K.-Vásárhelyre, mint Oroszfalura nézve rendkivül előnyös lenne.

Nemkülönben igen üdvös lenne és K.-Vásárhelyre nézve roppant fontossággal birna, ha Altorjához tartozó azon földek, melyek közvetlen e város mellett feküsznek s melyek nagy részben k.-vásárhelyi gazdák tulajdonát képezik, e város határához csatoltatnának. Az ily uton való határbővités a városra nézve igen előnyös lenne, s azt hisszük, hogy annak keresztül vitele nem nagy akadályokkal találkoznék. Csak meg kellene kezdeni, s bizonyára könyebben menne, mint azt némelyek hiszik.

---

tól nekivadult világboldogitó, meglehet: abbeli elkeseredettségében, hogy korszerüen felvilágosodott neje minden ételt kozmásan rakott fel az asztalára.

Hát a gyengéd hölgysereg mily bájosan tudja fintorgatni férfihóditásra született orrocskáját, ha „nagysám“ helyett véletlenül „kisasszony“-nak vagy „asszonyság“-nak találod szólitani! Oh, ezen sokat mondó orrfintoritásból és a vele együtt járó ajkbiggyesztésből megtudhatod, hogy te egy, a kor szinvonalán alul álló goromba, müveletlen ember vagy; ő nagysága pedig finom müveltségü hölgy, a ki tud zongorázni, aranynyal himezni, franczián parlirozni, söt néha még verset is irni. Ezen dicső dolgok mellett az persze számitásba se jöhet, hogy a főzőkanalat s vele a piaczi rebachot Zsuzsi kezeli, Janikának elfeslett kabátját pedig a szabó ölti össze, hol aztán az öltéseknél csak a kontó hosszabb, meg a fizetni már-már képtelen „papa“ ábrázatja. Az sem tesz semmit, hogy a nagy poetai törekvések között a madám — hála a házi barát lankadatlan buzgalmának! — egészen elfeledte a tiz parancsolatot; a kis Jani urfi pedig ily befolyás mellett még férfikorában sem tudja megérteni, mit tesz az, hogy: „Se házát, se mezejét, se ökrét, se szamarát, se egyébnemü jószágát ne kivánjad a te felebarátodnak“.

(Vége következik.)

Levelezés.

Csik-Szereda, 1882. ápr. 14-én.

T. Szerkesztő ur!

A csikszeredai adófelügyelő ur sértve érzi magát azért, mert az „Ellenzék“ idei 66. számában azt mondottam, hogy az illeték-egyen-értékek kiszabásához szükséges adatokat igen nagy részben ő szolgáltatta a m.-vásárhelyi illetékkiszabási hivatalnak, s továbbá, mert azt mondottam, hogy az általa kimutatott korcsma-jog jövedelem, vadászati, halászati jog jövedelme, az ingatlan birtokok után befolyó haszonbér jövedelmek, alap-természetüknél fogva nem tartoznak még az 1881. évi 26. tcz. szerint sem illeték-egyen-érték alá. Pedig ami igazság, az igazság! A marosvásárhelyi illetékkiszabási hivatal igaz, hogy a községi elöljárókat s a jogi személyek vagyonának kezelőit felszólitotta a községek s más jogi testületek s azok ingó, mint ingatlan vagyonának bevallására, mely vagyon természeténél fogva illeték-egyen-érték alá tartozik. Az illetők az ingatlan vagyont — s néhol tán az ingókat is — bevallották, de nem vallották be községi ingatlannal egybe kötött jövedelemképpen a korcsmajog jövedelmét, halászati, vadászati stb. jog jövedelmét. Hogyan kerültek tehát ezek mégis az illetékkiszabási hivatal kezébe? Megmondják ezt a csikszeredai m. kir. adóhivatalnál lévő kiszabási iratok, hol minden egyes aktán ott van az illetékkiszabási hivatal fogalmazványa s benne ezen kifejezés: „A dófelügyelői kimutatás szerint“, a korcsmajog jövedelem teszen enynyit, — ennek huszszoros összege ennyi, — tehát az ez után járó illeték-egyen-érték összege ennyi. —

Nó lám! a „beteges“ gondolkodás a hivatalos iratokban igazolását találja.

Csak Taplocza község korcsmajog jövedelme hogyan került az illeték-kiszabási hivatal kezébe? Biztos tudomásom szerint ezt az elöljáróság nem vallotta be községi állandó jövedelem képpen, — a mint nem is az. Hát biz az csak ugy, hogy a csikszeredai adófelügyelőség egyik számtisztje, mint ilyent, felirta s kétségtelenül bejelentette azt, mint a község jövedelmét.

A dolgok ily állása mellett, az én „beteges“ gondolkodásom szerint sokkal nagyobb mértékben hibás az, ki rosz anyagot szolgáltatott, mint az, aki a rosz anyagból jó munkát nem tudott eléállitani.

Midőn azonban én ezeket az „Ellenzék“-ben elmondtam, csak tényeket konstatáltam, de személyes támadást senki ellen sem intéztem; hisz tudom a közmondást: „cum regibus parcus esta.“

Hogy pedig az „Ellenzék“-ben sok §-st idéztem, azt én nem tartom hibának, mert nem tudok még esetet arra, hogy valaki megbánta volna, hogy tud valamit.

b. l.

Egy est Sepsi-Szt-Györgyön.

Folyó hó 10-kén a sepsiszentgyörgyi mükedvelői egyesület szini előadást rendezett. Bayard és de Vailly szellemes vigjátéka: „Falura kell mennie,“ került szinre. Részt vett az előadásban a „Nemere“ egész szerkesztősége, ugymint: a Nemeréné, egy főmunkatárs, egy főmunkatársné, egy levelező és egy levelezőné s ezeken kivül még egy néhány ur és urhölgy, kik tudtunk szerint nem tartoznak a szerkesztőséghez.

Miután igy a szerkesztőség minden irástudója érdekelve van, s igy következésképen igazságos birálatot senki sem mondhat „saját népe“ felett, szeretve tisztelt laptársunknak a közel multban tanusitott szives jóságát az által véltük legjobban viszonozni, hogy daczolva a Nemerével (már t. i. a széllel) lerándulánk Szentgyörgyre, s a lefolyt előadásról birálatot mondunk.

Először is a szinlap ötlött szemeinkbe, melyet a tisztelt mükedvelő urak és urhölgyek, talán valami szomoru előérzet hatása alatt, gyászkerettel láttak el. E szomoru szini jelentés befolyása alatt minket is bizonyos bus sejtelem kapott meg s meg valánk rémülve, hogy szini kritika helyett talán halotti beszédet kell ezen előadásról irnunk, hanem hála az égnek, — csalódtunk.

A terembe lépve, a csinos szinpad s különösen a kortina ragadá meg leginkább figyelmünket. Ha ugy tetszik, a függönynél álljunk meg egy perczig. A függöny egy szinházban igen nevezetes dolog, az választja el a költészetet a való élettől, az fedi el a kuliszák titkait, hogy miképpen lesznek egy kis mastix, egy kis hajpor s egy kis festék segélyével, egy rövid pillanat alatt királyok, hősök, koldusok; a függöny takarja el amaz ecsetvonást, mely az angyalból ördögöt csinál, s mely a viruló arczról lehervasztja az egészség rózsáit; a függöny okozza, hogy nincs lehetetlenség térben és időben: egy kalapácsütés, egy kuliszaforditás és a párisi szalon helyett falusi lakot látunk; a függöny mögött foly le gyakran az az évszázad, mely két felvonás közt fekszik. — A függöny tehát igen nevezetes dolog, de a szentgyörgyi szinpad függönye legnevezetesebb mindazok között, miket eddig volt szerencsénk láthatni. Egyszerü fehér sifonból készült, s mig szerény ártatlan szinével igen nyugalmas érzést kelt az ember keblében addig szeszélyes gépezete bámulatra indit. Egy ideig jól müködik, de ha megbikacsolja magát, még az „oláh-kántor“ ezermesteri tudománya sem segithet rajta. Ugy történt most is. A második felvonás végén egyik vége szépen leereszkedett, a másik pedig fennmaradt s igy mintegy átlóként fogá át a szinpadot. Benn a kortinahuzó hatalmasan dolgozik, de a függöny nem mozdul. Erre kilép egy mükedvelő, megpróbálja a dolgon segiteni, de hasztalan. A közönség elismeréssel adózik, de a függöny nem mozdul. Kilép a másik mükedvelő, ennek sem sikerül, a közönség derülni kezd, — — a függöny nem mozdul. Erre aztán kirohan az összes férfi személyzet, a makranczos függöny megragadtatik, rácsimpeszkednek mindnyájan, mire aztán a függöny is végre engedelmeskedik s lassu méltósággal helyére ereszkedik.

Még csak egy szót e függönyről. Az idő, vagy az egerek foga, avagy tán az emberi kiváncsiság két kandi lyukat csinált e függönyre, egyet magasabb helyen a nyulánkabb müvészek és müvésznők, s egyet alább a kisebbrendüek számára. E lyukakon át minden perczben egy-egy kedves szempár tekintett ki, s e szemek ugy néztek ki, mint ragyogó csillagok a fehér felhők közt, s ez is nagyon emelé a függöny hatását.

De térjünk az előadásra. Málik Józsefné Zimmerné szerepében feltétlen dicséretet érdemel. Öntudatos, jól felfogott játékával minden szónak minden mozdulat értéket kölcsönzött. A szent cselekvényekkel ékeskedő matronát ép oly élethiven állitá elénk, mint a mily szakavatottsággal kezelé az anyósok leghatalmasabb fegyverét a — nyelvet. Örömünkre szolgált látni, hogy azon szép tehetséget, melyet gyermekkorunkban, (t. i. midőn mindketten gyermekek valánk) benne annyira tiszteltünk és respektáltunk, az évek során mivelve és fejlesztve, a szinpadon is oly hatással tudja érvényesiteni.

Fejér Ilona (Paulina) kedves, rokonszenves megjelenésével s élénk játékával egyaránt hóditott. A minden kezdővel közös lámpaláz egyelőre egy kissé elfogulttá tevé; a kezében levő kis kendőnek csakugyan volt dolga. A mi a férfi kezdőknél a sétabot és kalap, az a nőknél a zsebkendő. Elfoglalja a kezeket, mikor azokra nincs szükség, máskor meg a különböző indulatok kifejezésének nagyobb erőt és hatást kölcsönöz. Ha a szereplőnek busulnia kell, a zsebkendő busan lebeg, mint holló szárnya; ha örvendenie kell, vigan lengedezik; összelapul, ha a szereplő haragszik, s letörli a könnyeket, ha az sir; szóval a zsebkendő örömben, búban hiven kiséri a szereplőt. Ezt tapasztaltuk Fejér Ilona kisasszonynál, ki imádandó grácziával kezelte a kis müvészi zsebkendőt. Mi tehát ugy a kisasszonynak, mint a kis kendőnek teljes elismeréssel adózunk.

Gyárfás Győző (Caesar, tengerésztiszt) ügyes szőke fiatal ember, a „Nemere“ belmunkatársa s jó szinész, különösen pedig ügyes mérnök, s azt ezen előadáson is bebizonyitotta. Mintha helyszinelési szemlét akart volna tartani, oly buzgósággal mérte keresztül-kasul a szinpadot; már el valánk készülve, hogy mindjárt plajbászra veszi a dolgot és egy pillanat alatt a kész eredménynyel áll elő. A mi játékát illeti, elég ügyesen oldá meg feladatát. Az első jelenetben a tengerész nyers humora nem volt elég jól visszaadva, de később az apró cselszövények intézésében s a szerelmi jelenetben sok ügyességet és bensőséget fejtett ki.

A Harmath-párnak a kézdivásárhelyi mükedvelői előadások történetében igen szép multja van. Mint a szinügy lelkes pártolói, mint a közmüvelődést fejlesztő egyletek munkás tagjai s mint igen képes mükedvelők, feltétlen dicséretet érdemelnek.

Szász Istvánné (Florné) igen megnyerő jelenség volt. Finom, szalonias magatartásával s elegáns játékával teljes elismerést érdemel.

Gold Izidor (Presser) müködéséről is csak dicséretest mondhatunk. Mai szerepében, mint igen gyakorlott mükedvelő mutatá be magát.

Bogdán Árthur (Braun Eduard) elegáns szinpadi jelenség. Csekély szerepében ügyesen megállta helyét.

A közönség nem volt fukar az elismerésben, zajos tapssal és gyakori kihivásokkal jutalmazá a derék mükedvelőket. Végre a három felvonásnak vége lett; az anyós leszavaztatott, a szerelmesek boldogok lettek s ezzel a függöny legördült. A lelkesült közönség látni akarja az egészet, a mükedvelők megjelennek, a kebleket büszke öröm fesziti, a szemek lángolnak, a zene elandalitóan szól s a szerkesztő ur lángoló szakála szelid bengáli fénynyel vonja be az egészet ... és ezzel vége az előadásnak.

Szinészet.

Kézdi-Vásárhely, ápril hó.

Husvét napján, azaz ápril 9-én (e szinpadon másodszor) adatott „Az igmándi kispap“, népszinmü. Hogy az előadás sikerültnek nem mondható, annak oka abban rejlik, hogy a darab főszereplője, az igmándi kispap, nem alakittatott ugy, a mint azt az iró megteremtette. Nem az igmándi kispapot, hanem Egrit ismertük fel abban. E hibát azonban Ferenczi (Nagy János) igyekezett helyreütni. Oly találóan állitotta elénk a fia iránt nagy reményeket tápláló apát, hogy valóban dicséretet érdemel. Ferenczynéről (Erzsike), kit szép énekeiért a közönség folytonosan zajos tapssal jutalmazott, szintén ezt mondhatjuk. Várady Rózsa (Lazsák Zsuzsa) ez alkalommal is oly kedves volt, a milyen csak ő tud lenni. Játéka élénk, jellemzése találó volt. Fábiánné (Erzsi), Várady Emma (Biri), Lendvay (plebános), Hegyi (Peti), Várady D. (Király Pista) szintén jól játszottak. Közönség csekély számmal volt.

Hétfőn (ápril 10.) „A pletykapad“, népszinmü, adatott — fájdalom! — szintén kis közönség előtt. Váradyné (özv. Bodoláné), Várady (Karikás), Fábiánné (Magda), Lendvay (Botos A.) helyesen feleltek meg feladatuknak. Ferenczyné (Julcsa) ez uttal is feltétlen dicséretet érdemel; nagyon szépen énekelt. Szép (Portás János) szintén jól énekelt. Ez alkalommal egy ismeretlen színész mutatta be magát. Neve nincs jelezve a szinlapon. Gyurkának, egy hülye fiunak a szerepét játszotta eléggé élénken. Egri helyesen tenné, ha egy rossz szokását elhagyná. Némelykor akkorákat kiált,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ugy nekiront (indokolatlanul) szereplő társának, hogy szinte félelmet gerjeszt a nézőben. Várady Rózsa, a közönség e kedvencze, ez előadáson nem volt az az élénk, kedves alak, ki eddigelé a közkedveltséget magának kivivta. Egy leczkemondó iskolás leánykát juttatott eszünkbe. Ő is elmondotta — a mikor reá került a sor — leczkéjét, akarom mondani: szerepét, aztán hallgatott mozdulatlanul, közönynyel; a körülötte történt s az ő szerepébe vágó dolgok őt legkevésbé sem alterálták. — Nagyon sajnálnók, ha eddig szerzett érdemeit ily módon csökkentené.

Csütörtökön (ápr. 13.) Ferenczyné jutalmául „Tündérlak Magyarhonban", népszinmű, fog adatni. A társulat e jeles nőtagja megérdemli, hogy közönségünk minél nagyobb pártfogásban részesitse.

Várady Antal szintársulata még csak nehány napig fog itt időzni. Felhivjuk a müpártoló közönség figyelmét a hátralevő nehány előadásra. A nemzet napszámosai eltávoznak körünkből; pártoljuk őket, hogy elismeréssel emlékezzenek vissza a város közönségére! Ha pártoljuk őket, nemzeti ügyet pártolunk.

Mindenféle.

— **Paál István** csikmegyei kir. adófelügyelőt ujabban szomoru veszteség érte. Kisebb fia, Gyula, ki szüleinek annyira kedves volt, f. hó 10-én a roncsoló toroklob áldozata lett. A szülőket ezen rövid idő alatt már másodizben ért csapás fölött mindnyájunk részvéte vigasztalja.

— **(Beküldetett.)** Kézdi-Vásárhely város közönségének, mint erkölcsi testületnek, vagyoni viszonyai napról-napra sulyosabbá válnak. A közönség pénztára rendesen üres s az elvállalt kötelezettségeknek nem tud megfelelni, a folyó kiadások pedig nem találnak fedezetet. Ezelőtt 2—3 évvel reméltük, hogy a lelketlen gazdálkodásból folyt zavarok meg fognak szüntettetni s rendszeres gazdálkodás fog életbe lépni. Azonban keservesen csalódtunk. Nem előmenetel, hanem határozott visszaesés tapasztalható. Távol van tőlünk azon gondolat, mintha mindezekért csak a jelenlegi tanácsot akarnók felelőssé tenni. Sokkal inkább hibásak mulasztásaik által némely egyesek, kik a várossal szemben fennálló kötelezettségeiknek eleget tenni pontosan nem ohajtnak s ezáltal a várost zavaroknak engedik át. Mindenki panaszol a tanács ellen s legtöbb esetben nem alaptalanul, e panasz azonban csak akkor válik valóban jogossá, ha a város minden egyes lakosa igyekszik kötelességeinek eleget tenni. Akkor a tanács nem kereshet kibuvót a felelősség alól. Most azt megteheti, Ennyit egyelőre elmondani jónak tartottunk. Majd részletesebben is szólani fogunk, ha látjuk, hogy sem a tanács, sem a képviselő testület nem hajlandó fásult közönyéből kivetközni s engedik keleti semmittevéssel városunk fennállását tovább is veszélyeztetni. Az óra már-már 12-t mutat. Nem várhatjuk be, mig nyakunkba szakad összes nyomoruságunk. Városunknak élnie s felvirágoznia kell!

— **Szombaton** 4 czigány Alcsernátonban kirabolt egy házat. A rögtön megindított nyomozat czélhoz vezetett, 2-öt közülök még másnap sikerült elfogni. A jó madarak a k.-vásárhelyi tanácsház börtönében helyeztettek el ideiglenesen. Ezek közül egyik: Balázs Ignácz, kedden éjjel megszökött. A tanácsház emeletén volt e kitanult jó madár elhelyezve, erős ajtó és vas-rostélyos ablak volt a börtönön, s mégis sikerült elillannia. A börtönbe nyilt a kémény ajtaja, ezt feltörve, a kéményen felmászott a tetőre, s onnan a csatornán leereszkedve, megugrott.

— **Kimntatás** a járvány állásáról Csikmegyében. Az utolsó kimutatás szerint maradt beteg 99, április 7-ig szaporodott 114, összesen 213. Ezek közül meggyógyult 153, elhalt 3, ápolás alatt marad 57. — Az egész járvány alatt megbetegedett 2116, meggyógyult 1837, elhalt 222. — A járvány megszünt Kászon-Impérben, Jakabfalván, Gyó-Szárhegyen, Balánban, Szt-Tamáson, Csik-Karczfalván, Szépvizen és Gyimesbükkben. A roncsoló toroklob és holyagos himlő csekély mérvben csak két községben uralkodik még; ellenben a kanyaró-járvány 9 községet tart megszállva. — Csik-Szeredán, 1882. április 7. Dr. Spányik József, tiszti főorvos.

— **Kossuth Lajos** iratainak harmadik s egyelőre utolsó kötete husvét vasárnapján megjelent.

— **A legrövidebb böjtje** bizonyára azon jó madaraknak volt, kik nagypénteken éjjel Kisnyujtódon egy gazdának egy néhány bárányát elorozva, a lopott bárányok husából jókedvüen lakmározni kezdettek. Azonban a falusbiró e vallástalan cselekvénynek nyomára jött, a tetteseket bekisérteté, s kényszerité őket, hogy a megszakitott böjtöt a husvéti ünnepek alatt s egy darabig az után is folytassák.

— **A gyergyói első takarékpénztár** forgalmi kimutatása 1882-ik évi márczius haváról. Bevétel: Pénztár-maradvány 1882 február haváról 256 frt 20 kr. Betét 29 tétel 8339 frt. Visszafizetett váltó 34,923 frt. Visszafizetett előleg 165 frt. Befizetett kamatból 1153 frt 11 kr. Befizetett illetékből 578 frt 34 kr. Betéti könyvecske árából 1 frt. Részvényátiratási dijból 21 frt. Késedelmi kamatból 38 frt 16 kr. Visszváltókra felvett kölcsönből 5100 frt. Folyó számlára felvett kölcsönből 24,440 frt. Ideiglenesen felvett kölcsönből 600 frt. Uj részvény tőkéből 3669 frt. Különféle bevételek 66 frt 20 kr. Összesen 79,350 frt 01 kr. Kiadás: Visszafizetett betét és tőkésitett kamat 19 tétel 2604 frt 69 frt Visszafizetett betét és tőkésitett kamat folyó kamata 10 frt 48 kr. Kölcsönadatott váltóra 43,737 frt. Kölcsönadatott előlegre 174 frt. Kifizetett osztalék 157 frt 38 kr. Tisztviselők és szolga 1882. márczius havi fizetése 151 frt 65 kr. Heti biztosok napi dijjai 50 frt. Visszváltóra felvett kölcsönfedezet 4650 frt. Folyó számlára felvett kölcsönfedezet 25,200 frt. Ideiglenesen felvett kölcsönfedezet 600 frt. Előre fizetett kamat és jutalék 487 frt 88 kr. Posta dij és fiókilletmény 8 frt 35 kr. Üzleti költség 51 frt 85 kr. Pénztárkészlet 1882. márcz. 31-én 1466 frt 73 kr. Összesen 79,350 frt 01 kr. Kelt Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1882. márczius 31-kén. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— **Marosvásárhelyi hirek.** A »Kemény-Zsigmond-társaság« Maros-Vásárhelyt virág-vasárnap tartotta meg április havi rendes ülését, br. Apór Károly elnöklete alatt. A tárgysorozat rendén először Márton Dávid erzsébetvárosi tanárnak, mint vendégnek »Az utolsó tüzér« czimü elbeszélő költeményét olvasta fel Sándor Kálmán r. t. A tárgy a 48-iki szabadságharcz egy kis epizodja, mely a csiki havasokban folyt le, hol egy csapat honvéd a harcz tüzét mindaddig tartotta, mig az utolsó tüzérig elesett. A felolvasás mindvégig kellő figyelemben részesült a sikerült felolvasás és könnyü előadásnál fogva. Azután dr. Tolnai Lajos titkár folytatta már a mult alkalommal kezdett felolvasását: „Legujabb kritikánk és Kiss József költeményei"-ről. A felolvasott részlet, melyben Kiss József nyelvezetéről és költészetének tárgyairól behatóbb és szellemes ismertetést közölt, élénk érdeklődést keltett. A felolvasót méltán megérdemlett tapsokkal jutalmazta a közönség. Zárt ülésben folyó ügyek tárgyaltattak. — Sohneider József marosvásárhelyi kir. táblai tanácselnöknek az igazságszolgáltatás terén szerzett érdemei elismeréseül ő Felsége a Lipótrend lovag-keresztjét dijmentesen adományozta. — A marosvásárhelyi kórház ünnepélyes felavatása április 16-án leend. — A marosvásárhelyi jótékony nőegylet és Clotild székely leány-árvaház ápr. 11-én, husvét harmad napján házias fillérestélyt rendezett a Transylvania disztermében. — Sztupa Andor 76 előadással befejezvén a szini saisont, bucsut vett Maros-Vásárhelyről. Az ujonnan szerződtetett tagokat Tordára invitálta, hol azonban — jótékonyczélu előadások miatt — alig kezdhetvén meg az ünneputánig előadásait, Dicső-Szt. Mártonban szándékozik néhány előadást tartani. — A szintársulat elutazott tagjai közül különösen Kazaliczkit tüntette ki a szinházjáró közönség egy tekintélyes része. Előkelő helyről egy gyönyörü szép eleven virág buquet-tal tisztelték meg, s az indóházhoz is sokan kisérték ki. Sztupa társulata ma már gyenge erőkkel rendelkezik, mert a jobb tagok mind elhagyták.

— **A legkisebb gőzgépet**, melyet eddigelé a világ látott, Buck, amerikai órás, állitotta elő. E gőzgép ugyanis az Ironmonger szerint mindössze 50 gram sulyu, az üsttel, regulatorral és szivattyuval együtt 3 köb cmnyi tért foglal el, magassága pedig 16 milliméter, ugy, hogy egy közönséges gyüszüvel az egészet betakarhatni. A gőzhenger valamivel nagyobb 2 mmnél, a ramács átmérője pedig kisebb 1.5 mmnél. A gép 140 részből áll, melyek 52 csavar által vannak egymással összekötve. Három csepp viz elegendő az üst megtöltésére s a gép mozgásba hozatalára.

— **A diófa a régi görögök** előtt igen nagy tiszteletben állott, mit bizonyit azon körülmény, hogy Zeusnak volt szentelve. Azonban nemcsak Zeust, de Artemist is megtisztelték a diófával, kit e miatt Artemis karyotánnak — diófás Artemisnek — neveztek, s kinek tiszteletére a dióverésekor a nők nagyszerü ünnepet ültek. A dió különösen a lakodalmakban játszott kiváló szerepet; azon pillanatban ugyanis, mikor a menyasszony a menyasszonyágyba lépett, a vendégek lábai alá diókat szórtak, hogy Zeus az uj pár termékenységét áldja meg. Ezenkivül a dió, minthogy a földre este után erről ismét visszapattan, a vidámság és kedv symboluma gyanánt is szerepelt. Jelentőségteljesek és elmések voltak akkori időben az uj házasoknak adott ajándékok is; igy a gabona jelképezte a gazdagságot, a gyapju a hosszu életet, a dió, birs- és granátalma a szaporaságot, szerencsét és örömet. Némely helyeken a földnépe még mai nap is hódol ezen régi szokásnak.

— **Szórakozott püspök**. Münster püspök Koppenhágában a legszórakozottabb emberek egyike. Egy mulatságos esetét igy irja le egy odavaló lap: A multkor este az érdemes egyházfő dolgozó szobájában ült a kopt-éthiópt tanulmányokban mélyen elmerülve. Nemsokára kézirat-szekrényét nyitja ki, hogy egy ritka papyrus-tekercset vegyen elő. De sietségében nem találja meg az illető kéziratot, ezért előveszi a lámpát s a szekrénybe állitja, hogy annál hamarább lelje meg a nagybecsü iratot. Végre megtalálta és boldogan felkiált: „Megvan!" Azután becsapja a szekrény ajtaját, melynek rejtekében marad az égő lámpa. A meg nem világitott szobában a természet örök törvényei szerint egyptomi setétség szokott uralkodni. De a feledékeny és szórakozott püspöknek ez nem jutott az eszébe, mert elkezdett sirni és jajveszékelni, hogy ő megvakult. Jajkiáltására benyit inasa s a sötétben világot gyujt és kérdi urát, hogy mi baja van. Az elbeszéli, hogy hirtelen megvakult és makacsul ragaszkodott azon gondolatához, hogy vak, s csak ugy győződött meg az ellenkezőről, midőn kinyitván szekrényét, ott látta az égő lámpát. Már ennél csak az a tudós lehetett szórakozottabb, ki maga helyett tudós-kabátját fektette az ágyba, jó maga pedig a kabátja helyett a szék karjára dölt s ott aludt el.

— **Udvarias házmester.** Egy öreg ur nem rég végig sétált Párisban a rue Lafayetten és az egyik ház kapuján meglátja e feliratot: „itt egy lakás bérbe adó." Felkeresi a házmestert, ki kérdésére morogva válaszolja: „A lakás 4500 frankba kerül." Az öreg ur most azt kérdezi, milyenek a szobák. A házmester igy felel: „Nem önnek valók." „Hogyan? Nekem szükségem van a lakásra és szükség esetén 5000 frankot is fizetek." „Még sem önnek való!" „Talán nagyon magas?" „A második emeleten, de már mondtam, hogy —" „Az ördögbe is hát miért?" „Csak azért, mert ön roppant rossz szinben van, a háztulajdonos pedig gyülöli a temetéseket.

Háztartás.

A lámpák füstölésének igen egyszerü módon lehet elejét venni. Ha ugyanis a lámpabelet erős eczetben megáztatjuk s kiszáritva használjuk, az füst- és szagtalan ég s a kevés fáradság kétszeresen meg lesz fizetve.

A tojás eltartásának egyik igen régi, de jó módja az, hogy a tojásokat száraz sóba rakják el. Öntsünk egy kökorsó fenekére egy réteg tört sót s rakjuk bele a tojásokat tompa sarkukkal felfelé, a közöket töltsük ki törött sóval, fedjük be a tojásokat egészen és rakjunk rájuk másik réteget. — Az igy elrakott tojások egy egész évig is eltartanak.

Egyveleg.

Temetésen.

A. Látod az özvegyet: mennyire bubánatnak adta magát!?

B. Ne csodáld. Minden a gyakorlattól függ: már harmadik urát temeti. Könynyü szerep.

Piaczon.

Suszter gyerek, dudorászva: „Jaj, jaj, jaj! Jaj, az átkozott!"

Vidéki atyafi: Vajjon mi lölte, hogy ugy jajgat?

Városi ur: Nem sir az, atyafi: énekel.

Vidéki: Háinye, hogy tönném a tarisnyámba, nálunk ilyen hangon sirni szoktak.

Tanteremben.

Tanár: Ön megint nem készült. Tudtam.

Tanitvány: Miért méltóztat hát akkor kérdezni? ...

Definitio.

A váltóóvás megközjegyzősitett okmánylagos bizonyiték zsebünk differentialis különbözőségéről és a fizetetlen szó-nemtartás felett szóló papirszerü bizonylat!

Karczos.

A közönség köréből.*)

Nyilt kérés

Háromszékmegye tek. alispáni hivatalához.

Kézdi-Vásárhely és Altorja között elfolyó Torja vizének szabályozása iránt az előmunkálatok már régen megvannak téve és azok már a tek. alispáni hivatalhoz be is lettek terjesztve, hanem daczára annak, hogy a további mérnök-munkálatok megtételére szükséges előleg már egy évvel ezelőtt beküldetett s daczára annak, hogy ezen ügy elintézése már két izben meg lett sürgetve, még eddig semmi intézkedés a tek. alispáni hivatal részéről nem lett téve; ugyanazért tisztelettel felkérjük a tek. alispáni hivatalt, miszerint ezen ügyben sürgősen intézkedni, vagy az esetleges akadályokat velünk tudatni sziveskedjék, hogy igy végre megmeneküljünk azon óriás károktól, mit a Torjavize évenkint nekünk okoz.

Kézdi-Vásárhelytt, 1882. április 12.

Több kézdivásárhelyi és altorjai birtokos.

Nyilt kérelem a csikszépvizi tekintetes szolgabiró urhoz.

Van egy közlekedési utvonal igen tisztelt szolgabiró ur járásában, és ez a Szent-Domokostól Balánbányára vezető utvonal. Hogy ezen utvonal minő elhagyatott állapotban van, csak a tudja, kit sorsa — különösen esős időben — azon uton járásra kárhoztatott. — Ez előtt évekkel ezen utvonal fenntartása hat községnek lett beosztva, de hogy ezen községek miképpen javitották ezen utrészt, bizonyitja annak jeleni siralmas állapota. Tisztelettel kérdem, nem lehetne-e azon utrészt két vagy három — inkább érdekelt — szomszédos község között felosztani ugy, hogy ezen utvonal helyreállitásával megbizott községek, egyéb közmunkától való megkiméléssel kárpótoltatnának. Még egy alázatos kérésem van: nem méltóztatnék-e hathatós befolyása folytán oda hatni, hogy nem csak Szt-Domokos, hanem más szomszédos községek érdemes elöljárói is, az eddiginél valamivel nagyobb figyelmet forditanának a szántóföldekhez vezető utvonalakra, — illetve mezei utakra, — mert a jeleni állapotban levő mezei utakon járás merő állatkinzás.

Kiváló tisztelettel

Csik-Szent-Domokos, 1882. márcz. 28.

László Ferencz.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Szerkesztői izenetek.

Kegyednek. Székely-Udvarhelytt. Mint láthatja kegyed: élünk és virágzunk. Csak az előfizetők kitartással legyenek.

Székely-Kereszturra. Jó lenne hazakerülni; a referádák rovata veszettül epekedik utánad. Ölellek.

Szép asszony a hegyen túl. Ezerszer köszönöm; legközelebb jönni fog. Csak a — helyesirás!

T. Nagy Imre. Csik-Szeredán. Ezerszeres bocsánat. Teméntelen dolgom volt; képtelen valék az irásra. Legközelebb irok becses levelére. Szives baráti üdvözlettel. Dr. Kábdebó,

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kábdebó Ferencz, Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Piaczi árak

		Kézdi-Vásárhely április 6.		Csik-Szereda március 22.		Sz.-dvarhely április 4.		Gy.-Sz.-Miklós április 8.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hectoliter	Buza tiszta	8	80	9	50	10	60	10	80
	Buza elegy	7	—	8	—	—	—	—	—
	Rozs tiszta	5	60	6	—	6	—	6	80
	Rozs elegy	—	—	5	—	1	20	5	50
	Árpa tiszta	5	—	5	80	—	—	6	—
	Árpa elegy	—	—	4	60	—	—	5	20
	Zab	3	40	3	60	3	80	4	—
	Törökbuza	5	10	5	80	6	10	6	75
	Kása köles	12	—	—	—	—	—	—	—
	Kása árpa	24	—	—	—	—	—	—	—
	Borsó	7	—	6	30	6	60	—	—
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	40	—	—	5	80
	Lenmag	—	—	10	90	10	50	10	—
Kilogr.	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	2	—	2	—	2	—	2	30
	Marhahus	—	40	—	36	40	—	—	40
	Disznóhus	—	44	—	44	48	—	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
	Szalona	—	70	—	60	—	—	—	70
	Fagygyu	—	32	—	30	—	—	—	35
Darab	Malacz	1	50	1	20	1	50	1	10
	Lud	1	—	—	—	—	80	—	—
	Récze	—	50	—	—	—	—	—	—
	Bárány fejér	2	—	2	—	—	—	1	66
	Bárány fekete	3	—	3	—	—	—	2	20
Egy pár csirke		—	—	—	60	—	50	—	38
10 tojás		—	15	—	13	—	12	—	18

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának MENETRENDJE.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeál—nagyváradi irány:

Állomások:		Személy vonat 203. sz.	Vegyes vonat
		óra és percz	
Bukurestből	Indul	—	—
Predeal	„	—	—
Tömös	„	—	—
Brassó	Érk.	—	—
	Ind.	6.13	7.25
Földvár	Ind.	6.52	8.35
Apácza	„	7.23	9.34
Ágostonfalva	„	7.51	1.—
Kőhalom	„	8.41	12.48
Héjasfalva	„	10.15	4.01
Segesvár (vendéglő)	Érk.	10.32	4.29
	Ind.	10.52	5.23
Medgyes	Ind.	12.06	8.10
Kapus (Elágozás N.-Szebenfelé, vendéglő)	Érk.	12.24	8.38
	Ind.	12.30	9.50
Tövis (Elágozás Gy.-Fehérvárfelé, vendéglő)	Érk.	2.06	12.49
	Ind.	2.26	2.18
Kocsárd (Elágozás M.-Vásárhelyfelé, vend.)	Érk.	3.24	4.09
	Indul	3.34	4.50
Kolozsvár vendéglő	Érk.	5.50	8.47
	Indul	6.28	8.20
Nagyvárad vendéglő	Érk.	11.44	10.08
	Indul	11.52	1.—
Budapest	Érkezik	8.45	5.37

A Nagyvárad—predeali irány:

Állomások:		Személy vonat 204. sz.	Vegyes vonat
		óra és percz	
Budapest	Ind.	—	—
Nagyvárad (vend.)	Érk.	—	—
	Ind.	5.—	8.17
Kolozsvár	Érkezik	9.40	4.58
	Indul	10.14	8.—
Kocsárd, (vend.) (elágozás M.-Vás.)	Érkez.	12.38	11.34
	Indul	12.42	12.23
Tövis, (vendéglő) (elágozás Gy.-Fehv.)	Érk.	148	2.17
	Ind.	2.17	3.—
Kapus, (Elág. N.-Szeben felé, (vendgl.)	Érk.	3.07	5.44
	Ind.	3.41	6.52
Medgyes	Ind.	4.51	7.42
Segesvár (vendéglő)	Érkezik	5.11	9.49
	Indul	5.22	10.33
Héjasfalva	„	5.32	11.15
Kőhalom	„	7.29	2.—
Ágostonfalva	„	8.18	3.53
Apácza	„	8.51	4.41
Földvár	„	9.23	5.37
Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02	6.48
	Indul	—	—
Tömös	„	—	—
Predeál	„	—	—
Bukurest	Érkezik	—	—

A vastagabb keretbe nyomatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számitott éjjeli időt jelentik.

35—1882. végr. h. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirt ezennel közhirré teszi, hogy gyergyótölgyesi **„Mendel testvérek“** czég csődvagyonának elárverezése a csikszeredai tek. kir. törvényszék 1066—1882. polg. számu végzésével elrendeltetvén, nevezett csődvagyonhoz tartozó 1289 frt 3 krajczárra becsült különféle vegyes **bolti áruczikkek** tételenként **Gyergyó-Tölgyesen 1882. évi április hó 17-ik és következő napjain** — mindig délelőtt 8 órakor kezdődőleg — vagyon bukott czég üzleti helyiségében készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni fognak.

Kelt Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1882. április hó 1-én.

Juhász Károly,
kir. járásbirósági végrehajtó.

3—3

Sz. 2—1882.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Csik-Szent-Miklós róm. kath. község 1881. évi október 28-án elhatározta egy uj iskolának épitését. Ezen épitkezés vállalkozás utjáni biztositása végett **1882. április hó 17-én délelőtt 9 órakor** Csik-Szt.-Miklós község hivatalos házánál, szóbeli és irásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtést fog tartani.

Az épitési költségeket a következő összegek jelzik:

1) Föld-munka	—	—	128 frt 80 kr.	5) Cserépfedő-munka	204 frt 68 kr.
2) Kömives-munka	—	—	1689 „ 25 „	6) Bádogos, asztalos, lakatos, kovács, mázoló, üveges munkák összesen	1968 frt 69 kr.
3) Kőfaragó-munka	—	—	152 „ 40 „		
4) Ács-munka	—	—	701 „ 41 „	Összes épitési költség	4845 frt 23 kr.

Ezen készpénzbeli költségekhez a község járul 100 □ öl kővel, szükséges fával, 50 ezer téglával.

A tervek, költségvetés, épitési leirás, az árjegyzéki és épitési feltételek 1882-ik évi márczius hó 23-tól fogva, ugyanazon évi április hó 17-ik napjáig a fenn emlitett község hivatalos házánál megtekinthetők és ugyanott átvehetők az irásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában az elő irányzott épitési költség után számitandó 10 százalék bánatpénzzel ellátva, a kitüzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes irásbeli zárt ajánlatukat a 10 százaléktóli bánatpénznek melléklése mellett az árlejtési bizottmányhoz, az árlejtési és épitési feltételekben kitüzött határidőig küldjék be. 5—6

Csik-Szent-Miklós, 1882. márczius 23-án.

Kiss Dénes m. p.
körjegyző.

Bálinth Lázár m. p.
plebános.

Péter József m. p.
isk. sz. elnök.

CIMBALMOS FERENCZ,

ASZTALOS-MESTER, KÉZDI-VÁSÁRHELYTT,

(Zsigmondtér, I. kerület, 8. udvartér)

AJÁNLJA

dió, köris, fenyő s más különféle fából müizléssel készült, fényezett (politurozott)

butor-raktárát.

Elvállal **épület-, butor-** s minden e szakmába vágó **asztalos-munkát;** ugy a közönséges, mint a **finomabb esztergált** vagy **faragványnyal ékitett DISZMUNKÁT** a legpontosabban, tartósan és a lehető **legjutányosabb áron.**

Minden nagyságu és faju koporsók készletben tartatnak.

NÁDFONASU SZÉK, KANAPÉ, SÓFA s más czikkek készitését, esetleg régebbiek ujrafonását elfogadja és gyorsan foganatositja.

Vidéki megrendelések gyorsan és jutányosan teljesittetnek.

2—6

Hirdetmény.

Bita községének korcsmai joga haszonbérbe fog adatni három egymásután következő évekre, ugymint az 1882. évi április 24-től az 1885-ik év április 24-ig. Az árverezés **április 16-án délelőtti 9 órakor** fog megtartatni a község házánál s az árverezési feltételek addig is alólirtnál bármikor megtekinthetők.

Bita, 1882. április 5-én.

Szabó József,
f. biró.

2—2

Egy ép, erőteljes székely ember, ki több évig volt alkalmazva, mint tiszttartó, jó bizonyitványnyal és ajánló levéllel ellátva, **alkalmazást keres.** Bővebb felvilágositást e lap kiadóhivatalában nyerhetni. 1—6

Sz. 1808.—1882. tszéki.
Sz. 6.—1882. közj.

Árverési hirdetmény.

A brassói tek. kir. tszéknek 1882. é. márcz. 25-én 1808. polg. sz. a. kelt végzésével a **Gyertyánffy Albert,** brassói ker. czég csődtömegéhez tartozó áruczikkeknek nyilvános birói elárverezése elrendeltetvén, és ennek foganatositásával alólirt kir. közjegyző megbizatván, ennek folytán ezen birói árverezés megtartására határidőül folyó **1882-dik évi április hó 25-dik** és esetleg következő napjait tüzöm ki.

Miről az érdekelt feleket és venni kivánókat azon hozzáadással értesitem, hogy az árverezés a czég üzleti helyiségében: belvárosi klastrom-utcza, 5-ik házszám alatt, mindenkor dél előtti 9 órától 12 óráig és dél után 3-tól 6 óráig fog megtartatni; hogy az első két napon a 34051 frtra és 84 krra becsült áruczikkek egészbeni eladása fog megkisérltetni, és csak ennek eredménytelensége esetében fog részbeni eladás foganatositatni.

Végre figyelmeztetnek venni kivánók, hogy a többi részletes árverezési feltételeket a hivatalos órák alatt a helybeli tek. kir. törvényszéknél, ügyvéd Dr. Herell Heinrich, csődtömeggondnok urnál és alólirt kir. közjegyző irodájában, az árverezési napig megtekinthetik.

Brassó, 1882. április 1-én.

Nemes Péter,
k. közjegyző.

2—3

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.